

„Verzoekt“.

Want in hetgeen hij zelf, verzoekt zijnde, geleden heeft, kan hij dengeenen die verzoekt worden, te hulpe komen.
Hebr. 2: 18.

Vernietigd, vernederd, versocht... en nu ook verzoekt.

Ook verzoeking is een lijden, waarvan we verlossing afbidden. „Onze Vader, leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den Boosé!“

En nu denke niemand hierbij uitsluitend aan de dervoudige verzoeking in de woestijn. Of zigt de Schrift ons niet, dat de Christus in al den broederen moest gelijk worden, opdat hij, zelf verzoekt zijnde, dengeenen die verzoekt worden, ter hulpe kan komen. Om onze Hoogepriester te kunnen zijn, moest hij in al onze verzoeken ingaan.

Toch staat de groote, drieledige verzoeking in de woestijn op den voorgrond. En al zijn wij te onheil, om er ten volle in te komen, wij in de woestijn de aanraking met satan voor Jesus was, iets verstaan we er toch van, wat die toenadering van satan, om hem te verzoeken, voor Jesus moest geweest zijn. Natuurlijk was satan toen reeds Jesus niet vreemd meer. Als mensch kon Jesus geen dertig jaar worden, zonder telkens en telkens aan verzoeking te hebben blootgesteld, en heilij in die verzoeking te hebben overwonnen. Wie 't zich anders voorstelt, toont noch Jesus' menschelijke natuur, noch zijn heiligheid te verstaan. Immers dat Jesus ook die dertig jaar lang in geen enkele tot hem komende verzoeking besweek, was niet omdat ze hem niet prikkelde, maar omdat zijn heilige zin er zoo verre boven stond.

Doch in de woestijn nam de verzoeking een ander karakter aan. Tot dusver was Jesus verzoekt geweest, gelijk ook wij verzoekt waren, maar hier werd 't een verzoeking zooals alleen de Middelaar ze ondergaan kon.

Jesus was nu gedoopt. De stille afzondering in Nazareth had een einde genomen. Zijn openlijke Middelaarschap werd nu aanvaard. En hij trad op, in 't midden van zijn volk, als de Messias van Israël. En nu wist Jesus dat 't eind van zijn weg heilij zou wezen, maar ook dat die weg zelf met doornen en distelen bezaid zou zijn, te beginnen met de drie bittere jaren, en ten slotte het zich moeten overgeven in den dood.

Dat nu de heilijheid, die aan 't eind van den weg lag, Jesus toelichte, volgde uit zijn echt menschelijke natuur. Heilijheid lokt, trekt en boeit ons. Maar in diezelfde menschelijke natuur lag het evensoo, dat die drie jaren Jesus bij het vooraf in denken moesten afschrikken. Kon dan die heilijheid niet gegrepen worden, zonder 't voorafgaan van dit bittere lijden? Altoos de dronkdraver van verre voor zich Vader, aan die dronkdraver niet voorbijgaan?

En nu komt de nadering van satan, de siddende ontmoeting, de insluistering, ja, die dronkdraver aan wel voorbijgaan. Aan het drinken van dien dronkdraver is te ontkomen. Indien ge nedervallende mij zult aabidden, zal heel die wereld en al haar heilijheid, zonder het kruis, uw deel zijn.

Dat was de verzoeking!

En in die verzoeking wrong satan Jesus in drie grepen in.

Het was waar, Jesus kon met Godmensche lijke toovermacht, als we het zoo mogen uitdrukken, zich het lijden des doods van den hals schuiven. Heeft hij zelf niet betuigd: „Weet gij niet dat ik den Vader bidden kan, en Hij zal mij meer dan twaalf legioenen engelen bijzetten!“ En dit paste satan op den honger toet, die Jesus kwelde. Na veertig dagen vasten hongerde hem ten leste. Hoeft dat? Was het niet beneden de waardigheid van den Messias? Gij hebt de macht, gebruikt uw macht, en zeg tot deze steenen dat ze brood worden.

Maar Jesus overwon.

Toen kwam de tweede vraag: Hoe als Messias door al 't volk erkend te worden? Hoe als de Koning uit Davids huis gehuldigd te worden? Niet eerst na eeuwen bij zijn komst op de wolken, maar nu reeds? En ook hier lag weer het antwoord gereed. Hij kon op de tijne des tempels klimmen en dan zich nederstorten onder de geloovige schare, als een engel die uit den hemel nederdaalde. Indien gij de Zone Gods zijt, werp uelen nederwaarts!

En toen de verzoeking op den man af. Wilt gij de heilijheid onder Golgotha, val dan neder aan mijn voeten en aabid mij, en alle heilijheid der aarde zal uw deel zijn. En onder dit alles dat steeds het tartende: Indien gij de Zone Gods zijt! O, voel ge dan niet, wat uw Jesus onder dezen aanval op aanval van den Verzoeker, in 't diepst zijner ziel moet geleden hebben?

Ongetwijfeld, dit was de bangste verzoeking. Maar zeg niet dat 't hiermee uit was. Lucas voegt er opzettelijk bij, dat satan toen van Jesus wek voor een tijd. Zoo is 't doorgestaan tot in Gethsemane, toen Jesus betuigen kon, dat de overste der wereld niets meer aan hem had. En onderwijl bleef het als in de eerste dertig jaar, ja sterker en banger nog, dat Jesus, als onzer een, alle gewone verzoeking in het leven had te ondergaan en te doorstaan. Niet alleen als wij, maar zelfs veel machtiger als 't onzer één overkomt.

Zeker, het verschil lag hierin, dat bij Jesus zelfs de mogelijkheid van bezwijken in de verzoeking was uitgesloten, maar anders prikkelde de verzoeking steeds fijner en gevoeliger, hoe reiner zijn stand voor God was. Wat de onreine mensch van verre zelfs niet als verzoeking voelt, maar zich op laat dringen, voelt hij heiliger leven kent, zoo diep. Hem wondde alles in het teederste en fijnste van zijn zelfbesef. En wat moet 't dan niet voor Jesus, den Heilige, geweest zijn, nooit door satan met rust te worden gelaten, en telkens weer in strikken op 't ongemerkt en het fijnt gesponnen te worden verzoekt.

Nu nog werkt dit onder 't volk des Heeren na.

Een gewoon, onbesorgd, nog geheel onbekeerd man denkt aan geen verzoeking en weet van geen verzoeking, of 't moet iets zeer grofs zijn, een verleiding tot grove onheilijheid, tot een schandelijke gemeenschap, tot een doortrapt gruwelstuk. En voor zoo iets staande, ja, dan weet ook de gewone burgerman aan een bede die uit zijn hart opkomt: Heere, leid mij niet in verzoeking! Soms zelfs komt 't dan ook over zoo iemands lippen: Verlos mij van den Boosé.

Maar wie in zijn ziel losgewikkeld, uit het keurlijk van zijn inbedding losgeregeld is, zonde leerde kennen, en klein voor God is gemaakt, die staat telkens voor verzoeken, omdat hij in alles de verzoeking ontdekt, speurt en voelt. In dingen waarbij een ander van verzoeking zelfs den schijn niet merkt, voelt zulk een kind van God satan op zich afkomen. Een fluisieren van satan, dat daarom zoo bang pakt, omdat we zoo telkens aan ons kindschap van God te kort doen. En zoo komt er ten slotte in alles verzoeking, gedurig sielewankeling of bet naar Gods wil, of op ingeven van satan zal zijn. Onrust en vrees door heel 't hart. En dan elken morgen weer: Vader, leid mij niet in verzoeking, maar o, Vader, verlos mij toch van den Boosé.

En juist dit kan niet, althans niet in den zin, waarin uw hart dit begeert. Onrust kan satan wel, dat God satan zelf: Raak hem, raak hem niet meer aan. En dit kan niet, want Gods kind heeft juist daarin zijns Vaders aard te toonen, dat hij satan weerstaat en overwint, en dit kan alleen beproefd worden.

De bede kan dan ook niet anders bedoelen, dan: leid mij niet in een verzoeking waarin ik bezwijken zou, en als ik bezwijken zou, schiet mij dan ter hulpe toe, o, mijn Heiland!

En dit nu juist is een der mysterien van Jesus verzoeken. De Schrift toch betuigt ons, dat Jesus zelf verzoekt is, en in dit verzoekt worden geleiden heeft, opdat hij ons, als wij verzoekt worden, zou kunnen te hulpe komen. (Hebr. II